

OBRTRNIKOV SVETOVALEC

priloga Obrtnika, oktober 2013

Svetovalni center Obrtno-podjetniške zbornice Slovenije je skozi leta razvoja postal moderen strokoven servis za mikro, mala in srednje velika podjetja. Podjetjem poleg osnovnega svetovanja po posameznih področjih zagotavlja tudi ekspertne rešitve - svetovalne produkte in tako hitro in strokovno odgovarja na želje in potrebe podjetij.

Svetovalni center zagotavlja svetovanje s področij:

- ▶ registracije podjetij in splošnega podjetniškega svetovanja (točka VEM – Vse na enem mestu)
- ▶ gospodarskega in civilnega prava
- ▶ delovnega prava
- ▶ davkov
- ▶ plač, računovodstva in knjigovodstva
- ▶ varstva okolja ter varnosti in zdravja pri delu
- ▶ tehnične zakonodaje, standardov in sistemov vodenja
- ▶ financiranja in pridobivanja ugodnih finančnih virov preko domačih in EU javnih razpisov
- ▶ internacionalizacije in vstopa na tuje trge

Vsebina oktobrskega Svetovalca:

- ▶ Uskladitev lastnosti zavarovanca za že upokojene s. p.-je
- ▶ Težave s pravilnikom o vračilu prispevkov
- ▶ Višino davka na nepremičnine bo krojila tudi pravilno ugotovljena davčna osnova
- ▶ Zavrnitev evrskega bankovca z večjo vrednostjo
- ▶ Plače za zasebni sektor po kolektivnih pogodbah
- ▶ Prispevki za socialno varnost
- ▶ Povračilo stroškov

😊 Za zagotavljanje hitrosti in dostopnosti storitev smo vam na voljo:

- 👍 Telefon: 01 58 30 810
- 👍 Faks: 01 58 30 583
- 👍 Elektronska pošta: svetovanje@ozs.si
- 👍 Internet: www.ozs.si
- 👍 Osebni obiski na naslovu Celovška 71, 1000 Ljubljana (po predhodni najavi)

Člani, ki želite izkoristiti svetovalno storitev OZS, se prosimo identificirajte s številko kartice Obrtnik.

Dušan Bavec
univ. dipl. prav.:

**Uskladitev
lastnosti
zavarovanca
za že
upokojene
s. p.-je**

Božena Macarol
davčna svetovalka:

**Višino davka na
nepremičnine bo
krojila tudi pravilno
ugotovljena
davčna osnova**

Dušan Bavec, univ. dipl. prav.

Uskladitev lastnosti zavarovanca za že upokojene s. p.-je

Kot sem že v prejšnji številki Obrtnika napovedal, 406. člen novega Zakona o pokojninskem in invalidskem zavarovanju (Ur. l. RS, št. 96/2012, v nadaljevanju ZPIZ-2) določene obveznosti glede uskladitve statusa zavarovanca nalaga tudi s. p.-jem, ki so se preko postopka »izvzema iz zavarovanja« upokojili po starem pokojninskem zakonu ZPIZ-1 in kljub temu obdržali še naprej dejavnost, iz katere plačujejo le pavšalne prispevke.

Kaj dejansko torej sploh zahteva 406. člen ZPIZ-2?

Na podlagi tega člena bodo morali že upokojeni s. p.-ji, ki želijo še naprej opravljati dejavnost, najkasneje do izteka prehodnega obdobja, ki se konča konec letošnjega leta 2013, uskladiti svoj status z določbami novega pokojninskega zakona ZPIZ-2, kar pomeni delno ali celotno reaktivacijo z vstopom v zavarovanje, najmanj v polovičnem obsegu, kar bo praktično pomenilo, da najmanj polovica pokojnine miruje. V nasprotnem bo od 1. 1. 2014 naprej lastnost zavarovanca po uradni dolžnosti določil Zavod za pokojninsko in invalidsko zavarovanje, v nadaljevanju ZPIZ. To bo ZPIZ storil na način, kot to velja za nove s. p.-je, torej bo zavarovalno osnovo predstavljala minimalna plača, v zavarovanje bo vključen v celoti, kar pomeni, da se podjetniku preneha izplačevati celotna pokojnina. Če bo podjetnik hotel obdržati celotno pokojnino, bo moral dejavnost prenesti na naslednike, ali pa svoj s. p. preoblikovati v d. o. o. V kolikor s. p.-ja ne želi preoblikovati v d. o. o. ali noče oz. ne more dejavnosti prenesti na naslednike, bo moral svoj s. p. zapreti. V primeru, da bo hotel še naprej obdržati s. p., bo moral vsaj v polovičnem obsegu vstopiti v zavarovanje oz. se reaktivirati, kar istočasno pomeni, da polovica pokojnine miruje.

Stari pokojninski zakon ZPIZ-1, ki je veljal do konca lanskega leta 2012, je pod določenimi pogoji, ki so bili sicer strožji od splošnih upokojitvenih pogojev namreč poznal možnost, da se je podjetnik, ki je posloval v statusni obliki s. p.-ja preko inštituta t. i. »izvzema iz zavarovanja«, v celoti upokojil in uveljavil celotno pokojnino ter ob tem obdržal svoj s. p. še naprej, iz tega naslova pa plačeval le pavšalne prispevke v višini cca 32 evrov za pokojninsko in dobre 4 evre za zdravstveno zavarovanje. Takšno možnost je zakon omogočal le v treh primerih:

1. Starost 63 let oz. za ženske 57 let in 4 mesece ter dodaten pogoj, da s.

p. ni opravljal dejavnosti z osebnim delom, ampak je imel zaposlenega vsaj enega delavca s polnim delovnim časom in za nedoločen čas.

2. Starost 63 let za moške oz. 57 let in 4 mesece za ženske ter dodaten pogoj, da se je upokojili iz naslova postranske dejavnosti – t. i. »popoldanski« s. p.

3. Zadostovala je sicer že splošna upokojitvena starost, toda dobiček skupaj s prispevki iz naslova redne, ne pa iz »popoldanske« dejavnosti je moral biti v vseh zadnjih treh letih pred letom uveljavljanja izvzema iz zavarovanja nižji od letnega zneska minimalne plače.

Dolžnost uskladitve lastnosti zavarovanca, kot to zahteva 406. člen ZPIZ-2, velja torej za vse tri različice uveljavljenega izvzema iz zavarovanja po 18. členu starega ZPIZ-1.

Ker so bili pogoji za izvzem iz zavarovanja strožji od upokojitvenih, so bili podjetniki, predvsem zaradi njihove starosti, velikokrat v položaju, da so imeli izpolnjene sicer vse pogoje za upokojitev, ne pa hkrati tudi pogojev za izvzem iz zavarovanja oz. za nadaljevanje dejavnosti po upokojitvi, zato so bili pogosto prisiljeni svoj s. p. zapreti, ga prenesti na naslednike ali pa ga preoblikovati v d. o. o., če so hoteli uveljaviti pokojnino. Delne upokojitve za podjetnike stari zakon ZPIZ-1 ni poznal. Določbe novega pokojninskega zakona ZPIZ-2, ki torej velja od 1. januarja 2013, nikomur od podjetnikov ne omogočajo več možnosti, da bi se v celoti upokojil in uveljavil celotno pokojnino ter ob tem obdržal svoj s. p. še naprej, iz tega naslova pa plačeval le pavšalne prispevke in to ne glede na njegovo starost, morebitne zaposlene in ne glede na višino dobička iz naslova poslovanja s. p.-ja. Pomemben podatek s tem v zvezi pa je zagotovo ta, da je ZPIZ-2 zaradi odločbe Ustavnega sodišča Republike Slovenije uzakonil možnost **delne upokojitve tudi za s. p.-je**, pri čemer pri delni upokojitvi velja, da mora biti zavarovanec (podjetnik ali delavec ali katerakoli druga kategorija zavarovancev) vsaj v polovičnem obsegu vključen v zavarovanje, kar po drugi strani pomeni, da lahko prejema le polovico pokojnine, medtem ko je druga polovica zamrznjena.

OZS je že v pogajanjih pri »Pahor-Svetlikovi« pokojninski reformi leta 2010, ki je potem na referendumu propadla, zakonodajalcu predlagala, da se delna upokojitev omogoči tudi na način, da bi le četrtinsko plačeval prispevke in prejemal tri četrtine pokojnine in bi torej le četrtina pokojnine bila zamrznjena, pa s takim predlogom nismo bili uspešni. Prav tako smo predlagali (na delovni skupini leta 2010 celo sam osebno), da se za tiste s. p.-je, ki so se upokojili pred uveljavitvijo novega zakona in obdržali s. p. s plačevanjem zgolj pavšalnih prispevkov, ohrani nespremenjeno stanje kot neke vrste pridobljena pravica, pa je bil naš predlog upoštevan le toliko, da se je prehodno obdobje iz šestih mesecev podaljšalo na eno leto. Ker so šli nekateri upokojeni s. p.-ji, ne vedoč, da bo pokojninska reforma prinesla takšno zaostritev, celo v investicije, nekateri predlagajo, da bi se prehodno obdobje iz enega leta podaljšalo npr. na pet let ali vsaj še za dodatna tri leta.

Nasprotni argument zakonodajalca je bil ta, da je treba po preteku prehodnega obdobja izenačiti tiste s. p.-je, ki se upokojujejo šele sedaj – torej po določbah novega ZPIZ-2 – pa bi radi obdržali dejavnost, kar lahko skombinirajo le preko delne upokojitve s tistimi podjetniki, ki so se upokojili po starem zakonu ZPIZ-1 in obdržali celotno pokojnino ob plačevanju le pavšalnih prispevkov.

Resnici na ljubo je treba priznati, da so tudi nekateri obrtniki sami – seveda predvsem tisti, ki so bili daleč od upokojitve – pogosto nasprotovali rešitvi, kot jo je poznal stari zakon, da se obrtnik v celoti upokoji

in dobiva celotno pokojnino, plačuje pa le pavšalne prispevke v višini borih 32 evrov in to predvsem iz razloga, da na ta način lahko ponuja dampinške cene in na nek način predstavlja neloyalno konkurenco tistim obrtnikom, ki plačujejo polne prispevke. Njihovo mnenje je bilo, da je delna upokojitev, na podlagi katere je polovica pokojnine zamrznjena, plačujejo pa se polovični prispevki od siceršnje zavarovalne osnove, korektna in sprejemljiva rešitev.

Opozoriti kaže, da zakonodaja tudi zaposlenim ne omogoča, da bi imeli celotno pokojnino in bili še naprej v delovnem razmerju s polnim delovnim časom in prejeli polno plačo, čeprav podjetnika, še posebej tistega, ki ima zaposlene delavce, zagotovo ni mogoče docela enačiti z zaposlenim, saj podjetnik participira v razne državne blagajne še dodatno s plačilom prispevkov za zaposlene, z DDV-jem, dohodnino, ... Kot mi je znano, so na to temo 406. člena ZPIZ-2 že vložene pobude za oceno ustavnosti. Ali se bo tudi OZS dodatno vključila v ta postopek, se mora vodstvo odločiti v kratkem.

Kako razmišlja baza?

Država deklarativno velikokrat spodbuja posameznike, da ohranijo aktivnost čim dlje, kar je vsekakor pozitivno z več vidikov: materialnega, psihosocialnega in številnih drugih. Upokojenim obrtnikom se zato iz tega razloga kot tudi zaradi neenakopravne obravnave zdi nelogično, pa tudi nepošteno, da se sicer upokojencem z novim inštitutom začasnega oz. občasnega dela upokojencev omogoča dodaten zaslužek v višini 6.300 evrov bruto na letnem nivoju brez vpliva na pokojnino, v kolikor ima za sklenitev takšne pogodbe naročnika storitve, da pa takšna možnost »neškodljivega« dodatnega zaslužka do višine 6.300 evrov ne velja za upokojenca s. p.-ja, ki bi isti ali nižji znesek dosegal s svojim poslovanjem, ne pa v odvisnem pogodbenem razmerju z naročnikom. Prav tako sem nekaterim kompetentnim sogovornikom prenesel razpoloženje s. p.-jev, ki jih čaka uskladitev po 406. členu ZPIZ-2, da bo končni »izplen« za pokojninsko blagajno in siceršnje splošno razpoloženje »suma summarum« zagotovo negativen. Iz številnih individualnih svetovanj in predavanj, ki sem jih tudi na to temo izvedel na terenu, ocenjujem, da se bo cca. 80 % upokojenih s. p.-jev zaradi razočaranja nad zahtevo po delni reaktivaciji, ki je v neposredni vzročni zvezi z delno izgubo pokojnine, odločilo za zapiranje dejavnosti, cca. 10 do 15 % se jih bo preoblikovalo v d. o. o., le nekaj odstotkov pa se bo odločilo za delno reaktivacijo. Za tiste, ki so bili nekaj let navajeni imeti celotno pokojnino in so plačevali le pavšalne prispevke, je to kar precejšen psihološki udarec, če se bi morali sedaj odreči polovici pokojnine in ob tem še plačevati polovične prispevke. Večina namreč meni, da bi jim morala ostati pokojnina nedotaknjena, saj je to odraz njihovega 40-letnega dela in plačevanja tonamenskih prispevkov. Se pa marsikdo od njih strinja, da bi se pavšalni prispevki v višini sedanjih 32 evrov lahko občutneje dvignili na nek višji nivo, nekateri omenjajo tudi zneske 100 evrov ali več, kar bi predstavljalo pomemben prispevek k polnjenju pokojninske blagajne, upoštevati pa kaže tudi pozitiven javnofinančni vidik zaradi plačevanja prispevkov za morebitne zaposlene, dohodnino, eventualno plačevanje DDV-ja, pa tudi socialni vidik z ohranjanjem zaposlitve zaposlenih delavcev.

Čeprav so ekonomsko gledano v enakem položaju, pa je kljub vsemu po psihološki plati drugačno razmišljanje tistih s. p.-jev, ki se sedaj odločajo za delno upokojitev. Zakaj? Zato ker če je mesec pred upokojitvijo plačal polne prispevke in ni imel nič pokojnine, bo en mesec

po uveljavitvi delne upokojitve plačal polovico manj prispevkov, ob tem pa prejel še polovico pokojnine, ki je prejšnji mesec ni imel in ob tem lahko uveljavil še dodatni bonus v višini 5 % pokojnine kot neke vrste stimulacijo, ker se ni upokojil v celoti, čeprav bi se lahko. Prednost delne upokojitve v primerjavi s starim izvzemom iz zavarovanja je tudi v tem, da zadostujejo splošni upokojitveni pogoji in ni potrebno doseči starost 63 let, prav tako se ne zahteva zaposlitev delavcev, ampak lahko dejavnost opravlja sam z osebnim delom, pa tudi kriterij višine dobička je irelevanten.

Preoblikovanje s. p.-ja v d. o. o.

Z razmišljanjem nekaterih s. p.-jev, da so v tem kontekstu d. o. o.-ji v prednosti, se ni mogoče ravno strinjati, saj tudi za lastnika d. o. o.-ja, ki je hkrati poslovodna oseba, velja, da se lahko delno upokoji. Če se hoče upokojiti v celoti, lahko ostane lastnik d. o. o.-ja, toda direktorsko oz. poslovodno funkcijo mora nujno prenesti na tretjo osebo. Prednost pri d. o. o.-ju je nekako le v tem, da je upokojenec ob lastništvu lahko tudi prokurist družbe, toda s tem v zvezi je potrebno opozoriti, da je prokurist pogodbeni zastopnik, zato iz naslova prokure ne more opravljati kakršnihkoli manualnih in podobnih del. S tem v zvezi smo za pojasnilo zaprosili glavni Inšpektorat za delo, njihov odgovor, ki ga pričakujemo v kratkem, bomo objavili v naslednji številki Obrtnika, pa tudi na naših spletnih straneh.

Predvsem za tiste s. p.-je, ki imajo relativno velik obseg poslovanja, je dejansko smiselno razmisliti o preoblikovanju s. p.-ja v d. o. o. na način, da ni potrebna reaktivacija in da torej ta postopek ne bi kakorkoli škodljivo vplival na pokojnino in sicer, da upokojenec postane lastnik družbe in hkrati še prokurist. Poslovodna oseba, ki se običajno, čeprav ni to nujno, imenuje direktor, pa mora obvezno postati nekdo drug. V kolikor je takšna oseba že kje drugje zaposlena, naj upošteva dejstvo, da mora imeti pisno soglasje svojega delodajalca, v kolikor bi šlo za konkurenčno dejavnost. Takšno preoblikovanje vam kot delno plačljivo zadevo lahko pripravimo tudi v našem Svetovalnem centru, v sodelovanju z delovnopравниimi in davčnimi strokovnjaki. Relativno pogosto se nam zastavi tudi vprašanje, ali je upokojenec lahko direktor d. o. o.-ja? V kolikor ni solastnik d. o. o.-ja, lahko brez škodljivega vpliva na pokojnino opravlja poslovodno funkcijo, toda le na podlagi civilnopravne pogodbe o poslovanju, ne pa na podlagi pogodbe o zaposlitvi.

Nekateri konkretni predlogi upokojenih in aktivnih obrtnikov oz. podjetnikov

Zakon naj se spremeni in omogoči delno upokojitev tudi na način, da si lahko tudi le 25 % vključen v zavarovanje in prejemaš 75 % pokojnine. Zahteva za delno reaktivacijo pomeni ustavno nedopusten retroaktiven poseg v že pridobljeno pravico do zaslužene pokojnine na podlagi 40-letnega plačevanja prispevkov, zato naj se ohrani celotna pokojnina, pavšalni prispevki se plačujejo v višini kot do sedaj.

Rok za uskladitev lastnosti zavarovanca naj se podaljša iz konca letošnjega leta še za dve do tri leta.

Pokojnina naj se ohrani v celoti nedotaknjena, pavšalni prispevek se dvigne iz zdajšnjih 32 evrov na znesek 100 evrov ali se celo odmeri od zavarovalne osnove, ki bi jo predstavljala polovica minimalne plače ali cela minimalna plača, kar vpliva na ugodnejšo ponovno odmero. Upokojenec zaradi zagotovljene socialne varnosti iz naslova pokojni-

ne in dejstva, da ne plačuje prispevkov, omogoča dumpinške cene in neljalno konkurenco tistim obrtnikom, ki plačujejo polne prispevke, zato je zahteva iz 406. člena, da se delno reaktivira ustrezna.

Če klasični upokoјenci brez škodljivega vpliva na pokojnino preko začasnega ali občasnega dela lahko prejmejo do 6.300 evrov bruto na letnem nivoju, naj se to dovoli tudi s. p.-jem.

V kolikor lahko upokoјenec nemoteno opravlja dela po avtorski ali podjemni pogodbi, naj bo to pod enakimi načelnimi pogoji dopustno tudi obrtniku in podjetniku.

Z namenom, da bodo naši nadaljnji koraki čim bolj odraz vaših predlogov, bomo veseli vašega nadaljnega konstruktivnega sodelovanja in konkretnih predlogov, ki jih lahko posređujete po elektronski pošti na moj naslov: dusan.bavec@ozs.si, s pripisom oz. označbo zadeve »406. člen ZPIZ-2«.

V naslednji številki bom opisal vse zakonite možnosti, ki jih ima upoštevaljoč celotno veljavno zakonodajo na razpolago upokoјenec, da še lahko sam osebno opravlja določeno delo brez škodljivega vpliva na pokojnino, bodisi v svojem ali kateremkoli drugem podjetju.

Prav tako nameravam objaviti nekaj predlogov, pri tem bomo zagotovo izhajali predvsem iz odziva članstva.

Težave s pravilnikom o vračilu prispevkov

Podobno kot je na žalost v slovenski zakonodajni praksi že velikokrat videno, ko se na videz prijazna zakonska norma s podzakonskim aktom dodatno zaostri, čeprav se ne bi smela, saj je osnovno poslanstvo podzakonskih aktov predvsem konkretizacija zakonskih norm, se dogaja tudi s **Pravilnikom o vračilu dela prispevkov delodajalcev za prvo zaposlitev (Ur. l. RS, št. 55/2013)**.

Pozdraviti velja določbo, da poleg pogodbe o zaposlitvi s polnim delovnim časom zadostuje tudi zaposlitev z delovnim časom krajšim od polnega. Razumljiva je tudi zahteva, da zaposleni ni smel biti že kdaj prej zaposlen za nedoločen čas, bodisi pri istem ali drugem delodajalcu, torej se mora prvič zaposlovati za nedoločen čas. Do neke mere še sprejemljiva, pa vendarle za delodajalce vsekakor zelo destimulativna je rešitev, da povračilo prispevkov ni sprotno vsak mesec, ampak po izteku dveletnega obdobja zahtevane zaposlitve. Vračilo se namreč izvede na podlagi odločbe ZPIZ-a, ki jo le-ta izda na podlagi vloge delodajalca, ki je možna najkasneje v roku treh mesecev po izteku drugega leta od sklenitve pogodbe o zaposlitvi.

Vsekakor pa bodo potrebna dodatna pojasnila pristojnih glede določb 5. in 6. člena pravilnika, da je mogoče uveljaviti vračilo tudi za mesec, v katerem delavec dopolni starost 26 let oz. otrok dopolni starost 3 leta.

Iz takšne razlage je mogoče zaključiti, da torej v primeru zaposlitve osebe, ki je stara npr. 25 let oz. zaposlitve matere, ki ima otroka starega dve leti, delodajalec ne bo mogel uveljaviti vračila prispevkov za celotni 2 leti, ampak le do dopolnitve starosti 26 let delavca ali do 3. leta starosti otroka in to kljub temu, da je zakonski pogoj, da delavci ostanejo pri istem delodajalcu v zaposlitvi neprekinjeno najmanj dve leti.

Takšna so tudi zadnja pojasnila ministrstva za delo in ZPIZ-a. Meni-

mo, da pravilnik posega v zakonsko ureditev, zato smo v sodelovanju z ostalimi delodajalskimi asociacijami že podali pisno zahtevo, da se pravilnik spremeni tako, da bo ustrezal zakonski določbi in njemu namenu, kot je bilo dogovorjeno na pogajanjih za pokojninsko reformo konec lanskega leta. Vztrajanje na sprejetem pravilniku in zadnjih pojasnilih, ki mimogrede odstopajo od že podanih na isto temo pred kakim mesecem, bo po nepotrebnem povzročilo zmedo pri delodajalcih in njihovih računovodskih delavcih, še posebej pa bo po nepotrebnem generiralo številne nepotrebne spore pred upravnimi pa tudi sodnimi inštitucijami.

Določba 157. člena ZPIZ-2, ki ne vsebuje restriktivnih določb pravilnika, je bila ena tistih redkih pozitivnih rešitev novega pokojninskega zakona, ki so bile v korist delodajalcev in na kateri je bivši minister Vizjak izpogajal konsenz delodajalcev za pokojninsko reformo, zato bomo pri zahtevi po spremembi pravilnika neizprosni.

Božena Macarol, davčna svetovalka
Višino davka na nepremičnine bo krojila tudi pravilno ugotovljena davčna osnova

Splošno znano je, da je Vlada že pripravila Zakon o davku na nepremičnine, ki bi naj začel veljati že z novim letom.

Za uvedbo tako zahtevnega zakona glede ugotavljanja davčne osnove, kot je obdavčitev nepremičnin, so potrebne kvalitetne, po naši oceni najmanj eno do dvoletne predhodne priprave na to obdavčitev.

Vlada RS bi morala pred uvedbo Zakona o davku na nepremičnine pripraviti »teren« za čim bolj pravilno in pravično ugotavljanje davčne osnove, ki bo posplošena tržna vrednost nepremičnin, ugotovljena na podlagi množičnega vrednotenja nepremičnin.

To pomeni, da bi bilo najprej potrebno lastnike nepremičnin in pristojne organe pozvati, da pred uveljavitvijo zakona odpravijo vsaj naslednje pomanjkljivosti in napake, ki bodo sicer občutno vplivale na višino davčne osnove in s tem napačno izračunane davčne obveznosti.

- Odpraviti bi bilo potrebno napake v opisu lastnosti nepremičnin, ki so nastale pri popisu nepremičnin. Ker so pristojni organi (direktor DURS-a) v javnih medijih zatrjevali, da popis nepremičnin ne bo podlaga za obdavčitev, marsikdo ni dovolj resno jemal popisa in ni javil vseh podatkov in lastnosti nepremičnin. Popisovalci, ki so bili večino študentje, praviloma niso bili primerno usposobljeni za popis, zato so se že kmalu po popisu ugotovile številne napake, ki so jih nekateri

državlani sicer že popravili skupaj z GURS, večina pa ne.

- Uskladiti bo potrebno podatke v Registru nepremičnin pri GURS-u z dejanskim stanjem nepremičnin. V Sloveniji imamo poleg legalnih gradenj tudi številne črne gradnje oziroma gradnje prizidkov, nadzidav, ipd., spremembe namembnosti prostorov brez ustreznih dovoljenj, zato te nepremičnine praviloma niso pravilno ovrednotene (npr.: namembnost čebelnjaka, v resnici pa je vikend hiša, predelave lož in balkonov v stanovanjske površine, s čimer se spremeni namembnost objektov, s tem pa tudi posplošena vrednost objektov).

- Preveriti bo potrebno, če je register nepremičnin pravilno ažuriran s spremembami na nepremičninah po začetnem popisu nepremičnin. Lastniki nepremičnin so na podlagi Zakona o množičnem vrednotenju nepremičnin od prvega popisa dalje dolžni javljati vsako spremembo na nepremičnini, ki vpliva na posplošeno vrednost nepremičnin (npr.: obnovo fasade, nova okna, vgradnja plinskih inštalacij, priklop na kanalizacijo, nova streha, ...), vendar lastniki tega v večini primerov ne delajo, zato nepremičnine v veliki meri izkazujejo napačno posplošeno vrednost. Po izkušnjah iz prakse zelo malo lastnikov nepremičnin GURS-u javi spremembe na nepremičninah zaradi obnove, izboljšav in spremembe namembnosti, ki sicer vplivajo na posplošeno tržno vrednost nepremičnin.

Že po prvi oceni lahko trdimo, da bo uvedba Zakona o davku na nepremičnine v primeru, ko bodo nepremičnine obdavčene z 0,80 odstotka davka na leto, vplivala na stroške poslovanja, konkurenčnost slovenskega gospodarstva in na gospodarsko rast.

Uvajanje obdavčitve poslovnih in industrijskih nepremičnin v tej višini je namreč v teh časih zelo nerazumno, saj poslovni subjekti tega davka ne bodo zmogli pokriti v breme svojega dobička, temveč ga bodo morali prevaliti preko višje lastne cene na potrošnika, zaradi česar se bo dvignila njihova prodajna cena, s tem pa tudi zmanjšala konkurenčna sposobnost slovenskega gospodarstva. Nenazadnje bo ta davek dodatno obremenil vse banke, ki so kot poplačilo svojih terjatev prejele nepremičnine, ki jih ne oddajajo v najem ali kako drugače ustvarjajo z njimi dohodke. Predlagana obdavčitev je v nasprotju s Priporočilom Sveta v zvezi z nacionalnim reformnim programom Slovenije za leto 2013 in mnenjem Sveta o slovenskem programu stabilnosti za obdobje 2012 – 2016, v katerih je Sloveniji priporočeno povečanje konkurenčne sposobnosti gospodarstva in odpiranje novih delovnih mest.

Uvedba davka bo vsekakor vplivala na padec tržnih vrednosti nepremičnin, zato bodo potrebne oslabitve vrednosti nepremičnin (odhodki!!!), ki bodo skupaj z davkom na nepremičnine povzročali dodatne izgube pri poslovnih subjektih (vključno z bankami, če so lastnice zarubljenih nepremičnin), zaradi česar bodo še težje zagotavljali boniteto poslovanja in s tem tudi ustrezne vire financiranja.

Menimo, da bi bilo potrebno vse nelegalno zgrajene objekte, prizidke in vsak poseg v nepremičnino brez ustrezne dokumentacije obdavčiti z dodatnim pribitkom na predpisano davčno stopnjo vsaj v višini 300 odstotkov nad predpisano stopnjo obdavčitve objekta, črnograditelje pa ustrezno kaznovati. To naj velja za vse nepremičnine, za ves čas od začetka veljavnosti zakona pa do njihove legalizacije oz. rušitve. Na ta račun bi bila lahko poslovna raba nepremičnin za opravljanje dejavnosti oproščena davkov.

Če se Vladi pred sprejetjem zakona ne bo zdelo pomembno in potrebno najprej poskrbeti za kaznovanje črnograditeljev in za pravilno davčno osnovo na katero vplivajo, kot smo videli, številni dejavniki,

bodo s tem davkom zopet obremenjeni zgolj tisti pošteni lastniki, ki imajo legalne in pravilno popisane ter ovrednotene nepremičnine, tisti pa, ki so špekulativno zamolčali dejansko stanje nepremičnin ali zidali nelegalno, pa bodo zopet potegnili boljši konec.

Mag. Nina Scortegagna Kavčnik

Zavrnitev evrskega bankovca z večjo vrednostjo

Številni posamezniki so bili že pred uvedbo evra v Sloveniji z njim seznanjeni, saj so z denarjem rokovali že v državah članicah EU, ki so valuto evro dejansko uporabljale že od 1. januarja 2002. Težje so se na evro privadili številni trgovci, ki tudi leta 2013 še vedno zavračajo evro bankovce z večjim zneskom. Ali obstaja zakonita podlaga za zavrnitev bankovca vrednosti 200 in 500 EUR?

Valuto evro uporablja na milijone ljudi, zato je zelo pomembno, da je uporaba evra dosledno urejena v vseh državah članicah, ki so se za uvedbo evra odločile. Na ravni Evropske unije urejajo uporabo evrskih kovancev in bankovcev številni zakonodajni akti, med katerimi je najpomembnejša **Uredba o uvedbi evra** (v nadaljevanju uredba). Uredba določa, da imajo vsi bankovci, ki se glasijo na evro, status zakonitega plačilnega sredstva, kar pomeni, da lahko dolжник z njim dokončno poravnava denarno obveznost, upnik pa je zakonito plačilno sredstvo dolžan sprejeti.

Pri plačevanju blaga in storitev z bankovci visokih zneskov pa je potrebno upoštevati tudi načelo proporcionalnosti (sorazmernosti). Neutemeljeno bi bilo sklepati, da gre za zavračanje sprejemanja zakonitega plačilnega sredstva v primeru, ko želi nekdo z bankovcem za npr. 200 ali 500 evrov plačati blago ali storitev, ki stane nekaj evrov, trgovec pa nima drobiža za vračilo. V opisanem primeru lahko pride do tega, da posel zaradi tehničnih razlogov (pomanjkanje drobiža ali blagajniški maksimum) ne bo sklenjen z gotovinskim plačilom. V takšnem kontekstu je potrebno tudi razumeti določilo 23. člena Zakona o uvedbi evra, ki predpisuje globo za prekršek pravne ali fizične osebe, ki opravljajo dejavnost in ki po dnevu uvedbe evra odklanjajo sprejemanje evrobankovcev in evrokovancev, razlagajo situacijo na spletni strani euro.si. Koliko kovancev smo dolžni sprejeti potrošniki in koliko jih je dolžan sprejeti trgovec? Omenjena uredba določa, da so evro kovanci prav tako zakonito plačilno sredstvo in da razen organa, pristojnega za izdajo in tistih oseb, ki so posebej določene v nacionalni zakonodaji države članice izdaje, nobena od strank (kupec, prodajalec) ni zavezana sprejeti več kot 50 kovancev pri vsakem posameznem plačilu.

Plače za zasebni sektor po kolektivnih pogodbah širše ravni za OKTOBER 2013

Opomba: naslovi kolektivnih pogodb so zapisani s ključnimi besedami

1. IZHODIŠČNE PLAČE

Vir: Uradni listi, KP po dejavnostih

Oznaka KP	TR	Bruto v €											Uradni list RS
		I.	II.	III.	IV.	V.	VI/1	VI/2	VII/1	VII/2	VIII.	IX.	
7.	grafična	420,85	462,94	513,44	576,56	656,53	753,32	-	854,33	-	1.182,59	1.426,68	51/98, 64/01, R: 24/04, 103/04, 79/05, 95/06, 10/07, 93/07, 35/08, 97/08
8/1	knjigotrska	401,36	461,56	521,77	581,97	682,31	882,99	-	1.043,54	-	1.324,49	1.525,17	
8/2	založniška	432,13	496,95	561,77	626,59	734,62	950,69	-	1.123,54	-	1.426,03	1.642,09	43/00, 77/00, 24/01, 46/01, 78/01
8/3	časopisna, inf.-revijalna	447,51	514,64	581,76	648,89	760,77	984,52	-	1.163,53	-	1.476,78	1.700,54	R: 33/04, 117/04, 79/05, 95/06, 118/06, 10/07, 93/07, 35/08, 97/08, 8/10, 55/11, 17/12, 63/13
16.	železnice	329,59	362,55	405,40	451,54	510,86	609,74	-	692,14	-	823,98	988,77	95/07
25.	komunala za leto 2012	Zneski izhodiščnih plač niso določeni.											94/04, 8/05, R: 15/05, 71/05, R: 71/05, R: 120/05, 14/06, 82/06, 66/07, 18/08, 5/09, 10/10, 95/10, 14/11, 62/11, 74/11, 19/12, 43/12, 4/13
26/1	nepremičnine - 1	329,59	362,55	405,40	481,20	527,34	711,91	-	889,89	-	1.153,57	1.384,28	
26/2	nepremičnine - 2	354,30	389,73	435,79	517,28	566,88	765,29	-	956,61	-	1.240,05	1.488,06	9/98, 35/00, R: 78/03, 117/04, 87/05
26/3	nepremičnine - 3	379,03	416,93	466,21	553,38	606,45	818,70	-	1.023,38	-	1.326,61	1.591,93	

2. NAJNIŽJE OSNOVNE PLAČE

Vir: Uradni listi, KP po dejavnostih

Oznaka KP	TR	Bruto v €													Uradni list RS	
		I.	II.	III.	IV/1	IV/2	V/1	V/2	VI/1	VI/2	VII/1	VII/2	VII/3	VIII.		IX.
1.	kmetijstvo na uro	459,36 2,64	501,12 2,88	556,80 3,20	614,22 3,53	-	687,30 3,95	-	810,84 4,66	-	913,50 5,25	-	-	1.077,06 6,19	-	36/11, 107/11, 109/12
2/A	gozdarstvo (A) na uro	654,69 3,7626	669,50 3,8477	685,50 3,9397	725,00 4,1667	-	820,00 4,7126	-	975,00 5,6034	-	1.095,00 6,2931	-	-	1.300,00 7,4713	1.550,00 8,9080	16/05, podpis, 9.9.05 (ni v Ur.l.RS), 37/06, 19/08, 99/08, 30/09, 46/10, 12/13
2/B	gozdarstvo (B) na uro	654,69 3,7626	755,00 4,3391	855,00 4,9138	908,00 5,2184	-	960,00 5,5172	-	1.015,00 5,8333	-	1.245,00 7,1552	-	-	1.480,00 8,5057	1.765,00 10,1437	
3.	premogovništvo	433,65	533,35	574,70	635,85	-	701,50	-	834,56	-	1.027,71	-	-	1.354,27	1.596,40	44/96, R: 73/03, 100/04, 81/05, podp. 25-7.06 (ni v Ur.l.RS), 105/07
4.	tekstil	401,49	429,72	466,88	512,68	-	568,67	-	672,15	-	758,41	-	-	896,40	1.068,90	55/09, RV: 28/10
5.	lesarstvo	425,80	464,86	512,24	564,45	-	630,87	-	741,19	-	834,88	-	-	-	-	132/06, P: 28/07, R: 66/07, 32/08, R: 36/09, 34/10, 22/11, 26/12, 30/13
9/1	kemična - 1	476,61	530,60	587,71	657,28	-	740,35	-	833,80	902,33	1.013,44	1.097,55	-	1.282,37	1.444,36	
9/2	kemična - 2	528,53	581,48	647,94	724,78	-	816,15	-	918,95	994,75	1.117,28	1.209,69	-	1.413,21	1.591,81	37/07, R: 38/07, 95/07, R: 89/08, 104/09
9/3	kemična - 3	629,25	692,59	772,54	863,92	-	972,94	-	1.094,43	1.185,81	1.331,18	1.441,24	-	1.684,22	1.897,08	RV: 73/10, 109/10, 107/11, 25/13, 55/13

Oznaka KP	TR Bruto v €														Uradni list RS	
		I.	II.	III.	IV/1	IV/2	V/1	V/2	VI/1	VI/2	VII/1	VII/2	VII/3	VIII.		IX.
10	nekov. rudnine	479,40	533,73	592,23	662,12	-	746,11	-	839,29	909,31	1.021,25	-	-	1.291,72	-	55/13
11.a	kovins. ind. na uro	501,12 2,88	548,10 3,15	605,52 3,48	690,78 3,97	-	753,42 4,33	-	880,44 5,06	-	1.028,34 5,91	-	-	1.174,50 6,75	1.388,52 7,98	108/05, 97/06, 90/07, 33/08, 70/08, RV: 53/09, 10/10, 84/11, 51/13
11.b	elektroind. na uro*	532,44 3,06	544,62 3,13	596,82 3,43	671,64 3,86	-	732,54 4,21	-	852,60 4,90	-	991,80 5,70	-	-	1.132,74 6,51	1.332,84 7,66	108/05, 95/06, R: 71/07, 82/07, 32/08, 70/08, 47/09, RV: 75/09, 10/10, 84/11, 104/11, 32/13
	elektroind. na uro od 1.9.13*	542,88 3,12	555,06 3,19	609,00 3,50	685,56 3,94	-	746,46 4,29	-	870,00 5,00	-	1.010,94 5,81	-	-	1.155,36 6,64	1.358,94 7,81	
11.c	kov. mat., liv. na uro	501,12 2,88	555,06 3,19	610,74 3,51	699,48 4,02	-	762,12 4,38	-	889,14 5,11	-	1.040,52 5,98	-	-	1.190,16 6,84	1.404,18 8,07	14/06, 87/06, 76/07, 46/08, 70/08, RV: 53/09, 10/10, 70/11, 84/11, 70/12, 59/13
12.	elektrogosp.	432,83	502,31	544,00	623,90	-	693,38	-	821,92	-	1.037,30	-	-	1.457,66	1.648,73	38/96, 45/96, R: 29/03, 100/04, 81/05, podpis 25.7.06 (ni v Ur.l.RS), 105/07
13.	gradbena na uro	408,00 2,34	443,00 2,55	491,00 2,82	544,00 3,13	577,00 3,32	643,00 3,70	683,00 3,93	720,00 4,14	834,00 4,79	854,00 4,91	960,00 5,52	1.034,00 5,94	1.145,00 6,58	1.329,00 7,64	1/05, 100/05, 83/06, 71/07, 18/08, 76/08, 64/09, 62/11, 75/13
14.	trgovina	449,82	487,33	536,09	588,59	-	656,08	-	768,60	-	916,66	-	-	-	-	11/06, P: 127/06, 109/07, RV: 21/08, 94/08, 10/09, 34/09, 55/09, R: 68/09, 54/10, 26/11, 30/11, 57/11, 104/11, 51/12, 53/12, 94/12, 47/13, 58/13
15.	gostinstvo	474,30	510,00	571,20	632,40	-	703,80	-	836,40	-	938,40	-	-	1.101,60	-	109/11, 99/12
17.	cestno gospodarstvo	405,41	441,97	489,47	540,65	-	606,11	-	723,43	-	821,18	899,40	-	977,60	1.173,12	135/04, R: 50/05, R: 87/05, 89/05, R: 97/05, odstop: 91/06, 111/06, 19/07, 7/08, 22/08, 103/08
18.	cestni pot. promet	408,90 2,35	424,56 2,44	494,16 2,84	546,36 3,14	-	612,48 3,52	-	723,84 4,16	-	816,06 4,69	-	-	-	-	14/12, 52/12
21.	poštna	481,98 2,77	551,58 3,17	577,68 3,32	655,98 3,77	-	716,88 4,12	-	843,90 4,85	1.049,22 6,03	1.101,42 6,33	-	-	1.198,86 6,89	1.303,26 7,49	50/03, 94/04, 61/05, 84/08, 91/09
23	banke	-	-	-	648,42	-	739,22	-	924,02	-	1.155,02	-	-	1.386,02	1.663,24	5/11, 14/13
24.	zavarovalstvo	362,53	416,91	471,29	507,54	-	587,30	-	725,06	-	888,20	-	-	1.123,84	1.268,86	24/11
28.	drobno gospod.	546,43	622,94	699,41	786,85	-	879,74	-	1.049,14	-	1.191,21	-	-	1.420,70	1.704,84	94/10, 58/11
29.	obrt, podjetništvo	561,38	583,62	630,30	644,76	-	683,66	-	783,72	-	917,12	-	-	1.028,28	-	73/08, 55/10, 100/11, 99/12

* Opomba: Od 1. 9. 2013 veljajo nove najnižje osnovne plače za KP elektroindustrije Slovenije (Uradni list RS št. 32/13).

3. NAJNIŽJE IZPLAČANE PLAČE, MINIMALNA PLAČA, OKTOBER 2013

Vir: Uradni listi, KP po dejavnostih

Oznaka KP	TR Bruto v €														Uradni list RS	
		I.	II.	III.	IV/1	IV/2	V/1	V/2	VI/1	VI/2	VII/1	VII/2	VII/3	VIII.		IX.
13.	gradbena*	590,00	617,00	670,00	740,00	770,00	810,00	850,00	890,00	960,00	1.005,00	1.102,00	1.212,00	1.452,00	1.747,00	1/05, 100/05, 83/06, 71/07, 18/08, 76/08, 64/09, 62/11, 75/13

Najnižje izplačane plače po tarifnih razredih veljajo za 174 ur za vse delavce, razen za pripravnike in tiste delavce, ki ne dosegajo planiranih rezultatov po vnaprej znanih kriterijih.

4. KP dejavnosti, ki ZNESKOV USKLADITVE še niso vključile v sistem plač

Vir: Uradni listi, KP po dejavnostih

Zap. št. KP	KP	oktober
24	Zavarovalnice	59,88
26	Nepremičnine – 1, 2, 3	49,87

* Bodite pozorni na znesek minimalne plače, določen z Zakonom o minimalni plači UL RS, št. 13/10

Okrajšave: Oznaka KP = oznake kolektivnih pogodb, zapisane v prvi koloni, so povzete iz UL RS, št. 87/04, str. 106S6; TR = tarifni razred; P = v Uradnem listu objavljeni popravek; odp. = odpoved KP; če ni objavljene številke UL RS, odpoved ni bila uradno objavljena; R = razloga komisije za razlago kolektivne pogodbe; R označena s krepkim tiskom, se nanaša na (ne) uporabnost določb kolektivne pogodbe zaradi uveljavitve Zakona o delovnih razmerjih; RV = razširjena veljavnost

Plače in drugi prejemki iz delovnega razmerja

LESTVICA ZA ODMERO DOHODNINE IN OLAJŠAVE ZA LETO 2013

na podlagi Pravilnika o določitvi olajšav in lestvice za odmero dohodnine za leto 2013 (Uradni list RS, št. 102/12).

Stopnje dohodnine za davčno leto 2013:

Če znaša neto letna davčna osnova v evrih		Znaša dohodnina v evrih	
nad	do		
	8.021,34	16 %	
8.021,34	18.960,28	1.283,41	+ 27 % nad 8.021,34
18.960,28	70.907,20	4.236,92	+ 41 % nad 18.960,28
70.907,20		25.535,16	+ 50 % nad 70.907,20

Pri izračunu akontacije dohodnine od dohodka iz zaposlitve, ki ga izplača glavni delodajalec, se za davčno leto 2013 uporabijo stopnje dohodnine in lestvica, preračunana na 1/12 leta:

Če znaša neto mesečna davčna osnova v evrih		Znaša dohodnina v evrih	
nad	do		
	668,44	16 %	
668,44	1.580,02	106,95	+ 27 % nad 668,44
1.580,02	5.908,93	353,08	+ 41 % nad 1.580,02
5.908,93		2.127,93	+ 50 % nad 5.908,93

Davčne olajšave:

1. Splošna olajšava

Višina skupne splošne olajšave je odvisna od višine skupnega dohodka v letu 2013.

Če znaša skupni dohodek v evrih		Znaša splošna olajšava v evrih
nad	do	
	10.866,37	6.519,82
10.866,37	12.570,89	4.418,64
12.570,89		3.302,70

Pri izračunu akontacije dohodnine od mesečnega dohodka iz delovnega razmerja se upošteva:

Če znaša mesečni bruto dohodek iz delovnega razmerja v evrih		Znaša splošna olajšava v evrih
nad	do	
	905,53	543,32
905,53	1.047,57	368,22
1.047,57		275,22

Če delojemalec ne želi, da se mu pri izračunu akontacije dohodnine upošteva povečana splošna olajšava, se davčna osnova zmanjša za 275,22 evra.

2. Osebne olajšave

Namen	Letna olajšava v evrih	Mesečna olajšava v evrih
invalidu s 100% telesno okvaro	17.658,84	1.471,57
po dopolnjenem 65. letu starosti	1.421,35	118,45

3. Posebna osebna olajšava za rezidenta, ki se izobrazuje in ima status dijaka ali študenta, znaša 2.477,03 evra.

4. Posebna olajšava za vzdrževane otroke:

	Letna olajšava v evrih	Mesečna olajšava v evrih
za prvega vzdrževanega otroka	2.436,92	203,08
za vzdrževanega otroka, ki potrebuje posebno nego in varstvo	8.830,00	735,83
za drugega vzdrževanega otroka	2.649,24	220,77
za tretjega vzdrževanega otroka	4.418,54	368,21
za četrtega vzdrževanega otroka	6.187,85	515,65
za petega vzdrževanega otroka	7.957,14	663,09

za vsakega drugega vzdrževanega družinskega člana:

Letna olajšava v evrih	Mesečna olajšava v evrih
2.436,92	203,08

5. Olajšava za prostovoljno dodatno pokojninsko zavarovanje do 2.819,00 evra letno.

6. Posebna osebna olajšava za rezidenta – čezmejnega delovnega migranta 7.576,62 evra.

Minimalna plača	Znesek	Uradni list RS št.
Obdobje		
od 1. januarja 2013	783,66 EUR	8/2013
od 1. januarja 2012	763,06 EUR	5/2012
od 1. januarja 2011 do 31. decembra 2011	748,10 EUR	3/2011

Minimalna plača je mesečna plača za delo, opravljeno v polnem delovnem času. Zajema osnovno plačo, del plače za delovno uspešnost, del plače za poslovno uspešnost in dodatke. V minimalno plačo niso zajeta povračila stroškov v zvezi z delom (npr. povračilo za prehrano, prevoz na delo) in drugi osebni prejemki (npr. odpravnine, jubilejne nagrade). Delavec, ki dela krajši delovni čas, ima pravico do sorazmernega dela minimalne plače.

OBRAČUN PRISPEVKOV

Prispevki za socialno varnost samozaposlenih – za september 2013

Dosežena osnova v EUR za leto 2012	Do vključno 9.156,72*	Nad 9.156,72* do vključno 18.305,64**	Nad 18.305,64 do vključno 27.458,46	Nad 27.458,46 do vključno 36.611,28	Nad 36.611,28 do vključno 45.764,10	Nad 45.764,10 do vključno 54.916,92	Nad 54.916,92 do vključno 64.069,74	Nad 64.069,74
Bruto zavarovalna osnova v EUR	minimalna plača 783,66	60 % PP 906,01	90 % PP 1.359,02	120 % PP 1.812,02	150 % PP 2.265,03	180 % PP 2.718,04	210 % PP 3.171,04	240 % PP 3.624,05
Prisp. zavarovanca za PIZ	15,50%	121,47	140,43	210,65	280,86	351,08	421,30	491,51
Prisp. delodajalca za PIZ	8,85%	69,35	80,18	120,27	160,36	200,46	240,55	280,64
Skupaj prispevki za PIZ	24,35%	190,82	220,61	330,92	441,22	551,54	661,85	882,46
Prisp. zavarovanca za ZZ	6,36%	49,84	57,62	86,43	115,24	144,06	172,87	201,68
Prisp. delodajalca za ZZ	6,56%	51,41	59,43	89,15	118,87	148,59	178,30	208,02
Prisp. za poškodbe pri delu	0,53%	4,15	4,80	7,20	9,60	12,00	14,41	16,81
Skupaj prispevki za ZZ	13,45%	105,40	121,85	182,78	243,71	304,65	365,58	487,44
Prisp. zavarovanca za starš. varstvo	0,10%	0,78	0,91	1,36	1,81	2,27	2,72	3,17
Prisp. delodajalca za starš. varstvo	0,10%	0,78	0,91	1,36	1,81	2,27	2,72	3,17
Prisp. zavarovanca za zaposlovanje	0,14%	1,10	1,27	1,90	2,54	3,17	3,81	4,44
Prisp. delodajalca za zaposlovanje	0,06%	0,47	0,54	0,82	1,09	1,36	1,63	1,90
Skupaj drugi prispevki	0,40%	3,13	3,63	5,44	7,25	9,07	10,88	14,48
PRISPEVKI SKUPAJ	38,20%	299,35	346,09	519,14	692,18	865,26	1.038,31	1.211,34

Povprečna bruto plača za julij 2013 znaša 1.510,02 EUR. * Minimalna plača za leto 2012

** Povprečna bruto plača zaposlenih v RS za leto 2012

Zavezanci, ki nimajo plač, plačujejo prispevke od osnove, od katere plačujejo prispevek za pokojninsko in invalidsko zavarovanje, **do 15. dne v mesecu za pretekli mesec.**

V enakem roku morajo davčnemu organu predložiti obračun prispevkov na predpisanem obrazcu (OPSVZ), ki se odda po sistemu eDavki. Plačilne naloge izpolnijo v skladu z navodili pristojnega davčnega urada.

Od 1. 10. 2011 velja nov način plačevanja davkov in prispevkov za socialno varnost. Več o tem si lahko preberete na spletni strani DURS http://www.durs.gov.si/si/aktualno/nov_nacin_placevanja_davkov_s_1_10_2011/.

Novost pri urejanju zavarovanja družinskih članov

S 1. junijem 2013 je bila sprejeta sprememba pri urejanju zavarovanja družinskih članov, ki razbremenjuje kadrovske službe in starše otrok, saj delodajalci in drugi zavezanci niso več dolžni vlagati prijave in odjave v zavarovanje za družinske člane (obrazec MD-Č). Informacija je dostopna na spletni stran ZZZS.

Pavšalni prispevki za zavezance, ki opravljajo dejavnost kot postranski poklic

Prispevek za pokojninsko in invalidsko zavarovanje

Glede na določila 428. člena ZPIZ-2 se do določitve novega zneska pavšalnega prispevka za pokojninsko in invalidsko zavarovanje ta prispevek plačuje v znesku, ki je določen v II. oziroma VII. točki Sklepa o določitvi prispevkov za posebne primere zavarovanja. Skladno s tem Sklepom znaša mesečni znesek pavšalnega prispevka **32,14 EUR do 31. marca 2013 in od 1. aprila 2013 dalje 32,17 EUR.** Zavezanci plačajo polovico navedenega zneska prispevka za mesec, v katerem opravljajo dejavnost 15 dni ali manj. Prispevek plačujejo mesečno do 15. v mesecu za pretekli mesec in ga po novem znesku prvič plačajo za april 2013, in sicer do 15.5.2013.

Prispevek za zdravstveno zavarovanje

Osebe, ki opravljajo dejavnost kot postranski poklic, so zavarovane za poškodbo pri delu in poklicno bolezen na podlagi 10. točke 17. člena Zakona o zdravstvenem varstvu in zdravstvenem zavarovanju (ZZVZZ). Prispevek za zdravstveno zavarovanje znaša 4,55 EUR mesečno, in je določen za obdobje **od 1. januarja 2013 do 31. decembra 2013.** Prispevek plačujejo zavezanci mesečno do 15. v mesecu za pretekli mesec – ne glede na dejansko število dni opravljanja dejavnosti v mesecu.

Zavarovalna podlaga 103

Zavarovalna podlaga 103 velja za lastnike zasebnih podjetij, ki niso obvezno zavarovani na drugi podlagi in iz tega naslova izpolnjujejo pogoje le za obvezno zdravstveno zavarovanje. Zavezanec za plačilo prispevkov za zdravstveno zavarovanje je zavezanec sam. Prispevki se obračunavajo po stopnji 13,45 % od najnižje bruto pokojninske osnove in znašajo **114,06 EUR.**

Zavarovalna podlaga 104

Zavarovalna podlaga 104 velja za osebe, ki na območju RS samostojno opravljajo gospodarsko in poklicno dejavnost kot edini ali glavni poklic (5. točka prvega odstavka 15. člena ZZVZZ), in na tej podlagi izpolnjujejo pogoje za obvezno zdravstveno zavarovanje.

Prispevki za zdravstveno zavarovanje se obračunajo po stopnji 13,45 % (najmanj) od minimalne plače, in znašajo **105,40 EUR.**

Obveznost zdravstvenega zavarovanja nastopi tudi v primerih, ko te osebe po predpisih o pokojninskem in invalidskem zavarovanju ne izpolnjujejo pogojev za zavarovanje, torej tudi ko bodo 1) na šolanju ali 2) v delovnem razmerju za več kot polovico vendar manj kot polni delovni čas, in ne bodo obvezno pokojninsko in invalidsko zavarovane iz naslova opravljanja samostojne gospodarske ali poklicne dejavnosti, ali 3) pa so uveljavile izvzem iz pokojninskega in invalidskega zavarovanja (odjava iz zavarovanja).

PRISPEVKI ZA SOCIALNO VARNOST ZA DRUŽBENIKA ZASEBNIH DRUŽB, KI SO POSLOVODNE OSEBE – ZA SEPTEMBER 2013

NAJNIŽJA NETO POKOJNINSKA OSNOVA	551,16 EUR	
Količnik za preračun neto osnove v bruto osnovo	1,53870	
NAJNIŽJA BRUTO POKOJNINSKA OSNOVA	848,07 EUR	
Naziv prispevka	stopnja	za plačilo
Skupaj prispevki za pokojninsko in invalidsko zavarovanje	24,35%	206,50 EUR
Skupaj prispevki za zdravstveno zavarovanje	13,45%	114,06 EUR
Skupaj drugi prispevki: starševsko varstvo in zaposlovanje	0,40%	3,40 EUR
PRISPEVKI SKUPAJ	38,20%	323,96 EUR

V Uradnem listu RS, št. 12/2011, je bil objavljen Sklep o najnižji pokojninski osnovi, po katerem znaša najnižja pokojninska osnova od 1. januarja 2011 dalje 551,16 EUR.

Zavezanec plača prispevke do **15. dne v mesecu za pretekli mesec**. V enakem roku mora davčnemu organu predložiti obračun prispevkov na predpisanem obrazcu OPSVL, ki se odda po sistemu eDavki. Zneski prispevkov za socialno varnost so informativne narave.

www.durs.gov.si/si/aktualno/najnizja_pokojninska_osnova/

DRUGI OSEBNI PREJEMKI IN POVRAČILA STROŠKOV – OKTOBER 2013

Vrsta prejema	Kolektivna pogodba za obrt in podjetništvo (KPOP) (Uradni list RS, št. 73/2008, 55/2010, 100/2011 in 99/2012)	Uredba o davčni obravnavi povračil stroškov in drugih dohodkov iz delovnega razmerja (Uredba) (Uradni list RS, št. 140/2006 in št. 76/2008)
1. Prehrana med delom		
1.1. če delojemalec dela vsaj 4 ure na dan	4,90 EUR na dan	6,12 EUR na dan
1.2.	če delavec dela 11 ur ali več na dan, mu pripada pravica do sorazmerno višjega povračila za prehrano med delom	če je delojemalec na delu deset ur ali več, se za ta dan, poleg povračila stroškov za prehrano med delom (6,12 EUR) prišteje še 0,76 EUR za vsako dopolnjeno uro prisotnosti na delu po osmih urah prisotnosti na delu
2. Prevoz na delo in z dela		
2.1. organiziran javni prevoz	delavec je upravičen do povračila stroškov prevoza na delo in z dela najmanj v višini 70 % cene najcenejšega javnega prevoza	do višine stroškov javnega prevoza, če je mesto opravljanja dela vsaj en kilometer oddaljeno od delojemalčevega običajnega prebivališča
2.2. če javni prevoz ni organiziran oziroma ga delojemalec iz utemeljenih razlogov ne more uporabljati	najmanj v višini 0,18 EUR za vsak polni kilometer razdalje med bivališčem do mesta opravljanja dela	v višini 0,18 EUR za vsak dopolnjen kilometer
3. Dnevnica za službena potovanja v RS		
3.1. nad 6 do 8 ur nad 8 do 12 ur nad 12 ur	6,20 EUR 8,50 EUR 17,00 EUR	7,45 EUR 10,68 EUR 21,39 EUR
3.2. če stroški prenočevanja vključujejo plačilo zajtrka, in potovanje traja nad 8 do 12 ur	se znesek dnevnice zmanjša za 15 %	se znesek dnevnice zmanjša za 15 %
3.3. če stroški prenočevanja vključujejo plačilo zajtrka, in potovanje traja nad 12 do 24 ur	se znesek dnevnice zmanjša za 10 %	se znesek dnevnice zmanjša za 10 %
4. Dnevnice za službena potovanja v tujini so določene v Uredbi o povračilu stroškov za službena potovanja v tujini - Uredba za tujino (Uradni list RS, št. 38/94 s spremembami)		
4.1. nad 6 do 8 ur	črtana (Ur. list 51/2012)	črtana (Ur. list 51/2012)
4.2. nad 10 do 14 ur	75 % zneska po Uredbi za tujino	75 % zneska po Uredbi za tujino
4.3. nad 14 do 24 ur	cel znesek po Uredbi za tujino	cel znesek po Uredbi za tujino
4.3.1. Nemčija, Avstrija, Italija, Francija	44 EUR	44 EUR
4.3.2. Hrvaška, BiH, Srbija, Črna gora, Madžarska, Makedonija, Slovaška, Češka, Poljska, Bolgarija, Romunija	32 EUR	32 EUR
4.4. če stroški prenočevanja vključujejo tudi plačilo zajtrka, in potovanje traja nad 10 do 14 ur	75 % zneska po Uredbi za tujino, zmanjšano za 15 %	75 % zneska po Uredbi za tujino, zmanjšano za 15 %

Vrsta prejemka	Kolektivna pogodba za obrt in podjetništvo (KPOP) (Uradni list RS, št. 73/2008, 55/2010 in 100/2011)	Uredba o davčni obravnavi povračil stroškov in drugih dohodkov iz delovnega razmerja (Uredba) (Uradni list RS, št. 140/2006 in št. 76/2008)
4.5. če stroški prenočevanja vključujejo plačilo zajtrka, in potovanje traja nad 14 do 24 ur	90 % zneska po Uredbi za tujino	90 % zneska po Uredbi za tujino
5. Prevoz na službenem potovanju v Sloveniji		
5.1. povračilo stroškov prevoza z javnimi prevoznimi sredstvi	do višine dejanskih stroškov za prevoz z javnimi prevoznimi sredstvi	do višine dejanskih stroškov za prevoz z javnimi prevoznimi sredstvi
5.2. v primeru, da delojemalec uporablja lastno prevozno sredstvo	0,37 EUR za vsak prevožen kilometer	0,37 EUR za vsak prevožen kilometer
6. Prevoz na službenem potovanju v tujini		
7. Prenočevanje na službenem potovanju		
prenočevanje na službenem potovanju	v višini predloženega računa za prenočevanje, ki ga odobri delodajalec	do višine dejanskih stroškov za prenočevanje, če je dokumentirano s potnim nalogom in z računi
8. Terenski dodatek		
terenski dodatek	4,00 EUR na dan	4,49 EUR na dan
9. Nadomestilo za ločeno življenje		
nadomestilo za ločeno življenje		334 EUR na mesec
10. Regres za letni dopust		
regres za letni dopust v letu 2013	znaša 791,50 EUR	najvišji znesek regresa za letni dopust, od katerega še ni potrebno obračunati prispevkov je 70% povprečne plače v RS za predpretekli mesec
11. Jubilejne nagrade		
jubilejne nagrade	40 %, 60 % ali 80 % povprečne plače zaposlenih v RS za pretekle tri mesece delovna doba pri zadnjem delodajalcu	
za 10 let delovne dobe	603,88 EUR	460 EUR
za 20 let delovne dobe	905,82 EUR	689 EUR
za 30 let delovne dobe	1.207,76 EUR	919 EUR
za 40 let delovne dobe		919 EUR
12. Odpravnina ob upokojitvi		
odpravnina ob upokojitvi	v višini dveh povprečnih mesečnih plač delavca v zadnjih treh mesecih ali v višini dveh povprečnih plač v RS za pretekle tri mesece, če je to zanj ugodneje	
	3.019,40 EUR	4.063 EUR
13. Solidarnostna pomoč		
v primeru smrti delavca	1.509,70 EUR	3.443 EUR
v primeru smrti ožjega družinskega člana delavca	754,85 EUR	3.443 EUR
v primeru težje invalidnosti ali daljše bolezni delavca ter elementarne nesreče, ki prizadene delavca	1.509,70 EUR	1.252 EUR
14. Plačila dijakom in študentom za obvezno praktično delo		
1. letnik - dijak	90,00 EUR	172,00 EUR
2. letnik - dijak	120,00 EUR	172,00 EUR
3. letnik - dijak	150,00 EUR	172,00 EUR
4. letnik - dijak	150,00 EUR	172,00 EUR
študent	170,00 EUR	172,00 EUR
Osnove za izračun prejemkov		
Plače v RS (vir: SURS)	Bruto plača	Povprečna plača (bruto) zadnjih treh mesecev
julij 2013	1.510,02 EUR	1.509,70 EUR

Pri obravnavi povračil stroškov v zvezi z delom je treba ločiti njihovo delovno-pravno obravnavo od davčne obravnave. Pravico delavca do povračil stroškov v zvezi z delom ureja Zakon o delovnih razmerjih – ZDR (Uradni list RS, št. 42/2002 s spremembami), ki v 130. členu določa, da mora delodajalec delavcu zagotoviti povračilo stroškov za prehrano med delom, stroškov za prevoz na delo in z dela ter stroškov, ki jih ima delavec pri opravljanju določenih del in nalog na službenem potovanju. Višina povračil tovrstnih stroškov se določi s kolektivno pogodbo s splošno veljavnostjo ali z izvršilnim predpisom.

Davčno obravnavo povračil stroškov v zvezi z delom ureja Zakon o dohodnini – ZDoh-2 (Uradni list RS, št. 13/11 – UPB7), ki v prvem odstavku 44. člena med dohodke iz delovnega razmerja, ki se ne všteta v davčno osnovo dohodka iz delovnega razmerja (v nadaljevanju davčna osnova), uvršča povračila stroškov v zvezi z delom pod pogoji in do višin, ki jih določi vlada.

Če delodajalec izplačuje povračila teh stroškov v znesku, ki presega znesek, ki ga za navedena povračila določa Uredba o davčni obravnavi povračil stroškov in drugih dohodkov iz delovnega razmerja – Uredba (Uradni list RS, št. 140/06 s spremembami), se znesek posameznega povračila v delu, ki presega znesek, določen v Uredbi, všteta v davčno osnovo.

(http://www.durs.gov.si/si/davki_predpisi_in_pojasnila/dohodni-na_pojasnila/dohodek_iz_zaposlitve/povracila_stroskov_v_zvezi_z_delom_in_izplacila_drugih_dohodkov_iz_delovnega_razmerja/povracila_stroskov_v_zvezi_z_delom_in_izplacila_drugih_dohodkov_iz_delovnega_razmerja_splorno_pojasnilo/)

Obračunavanje in plačevanje prispevkov za socialno varnost: V skladu z zakonom o prispevkih za socialno varnost se prispevki za socialno varnost obračunavajo in plačujejo pri jubilejnih nagradah, odpravninah in solidarnostnih pomočeh ter povračilih stroškov v zvezi z delom v delu, ki presega z uredbo vlade določen znesek teh prejemkov, ki se ne všteta v davčno osnovo.

Zap. 1 - KPOP: Če delavec dela pri dveh delodajalcih, mu pripada pri vsakem delodajalcu sorazmerni del povračila za prehrano med delom, ki dnevno ne sme biti nižje od 4,90 EUR.

Zap. 1 - Uredba: Povračilo stroškov prehrane med delom za vsak dan, ko je delojemalec na delu vsaj 4 ure, se ne všteta v davčno osnovo v višini 6,12 EUR. Če je delojemalec na delu več kot 10 ur, se v davčno osnovo dodatno ne všteta 0,76 EUR za vsako nadaljnjo dopolnjeno uro po 8. urah prisotnosti.

Zap. 2 - KPOP: Če javni prevoz ni organiziran oziroma ga delavec iz utemeljenih razlogov ne more uporabljati, je upravičen do povračila stroškov prevoza na delo in z dela najmanj v višini 0,18 EUR, oziroma v vsakokratni višini po Uredbi o višini povračil stroškov v zvezi z delom in drugih prejemkov, ki se ne všteta v davčno osnovo, za vsak polni kilometer razdalje med bivališčem, določenim v pogodbi o zaposlitvi, do sedeža delodajalca oziroma do mesta opravljanja dela. Delavec je upravičen do povračila stroškov za prevoz na delo in z dela za dneve prisotnosti na delu, od kraja bivališča, določenega v pogodbi o zaposlitvi, do sedeža delodajalca oziroma do mesta opravljanja dela. Delavec ni upravičen do povračila stroškov prevoza, če delodajalec organizira brezplačni prevoz na delo in z dela.

Zap. 2 - Uredba: Povračilo stroškov prevoza na delo in z dela se ne všteta v davčno osnovo do višine stroškov javnega prevoza, od mesta opravljanja dela do običajnega prebivališča delojemalca, ki je najbližje mestu opravljanja dela, če je mesto opravljanja dela oddaljeno od delojemalčevega običajnega prebivališča vsaj 1 kilometer. Če delojemalec nima možnosti uporabe javnega prevoza, se v davčno osnovo ne všteta povračilo stroškov prevoza v višini 0,18 EUR za vsak polni kilometer. Če ima delojemalec pravico do uporabe služ-

benega vozila v privatne namene in mu delodajalec za tako uporabo zagotovi tudi gorivo, se povračilo stroškov prevoza na delo všteta v davčno osnovo.

Zap. 4: Delavec je upravičen do dnevnic pod pogoji in v višini, ki ga določa Uredba o povračilu stroškov za službena potovanja v tujino - Uredba za tujino (Uradni list RS, št. 38/94, 63/94, 24/96, 96/00, 35/02, 86/02, 66/04, 73/04, 16/07, 30/09 in 51/12). V uredbi za tujino so določene dnevnic še za ostale države in območja. Če je na službenem potovanju v tujino zagotovljena brezplačna prehrana, se upravičencu za pokritje morebitnih drugih stroškov obračuna 20 % pripadajoče dnevnic te uredbe. Za odsotnost nad 14 do 24 ur delojemalcu pripadajo trije obroki prehrane, za odsotnost nad 10 do 14 ur dva obroka. **Za vse tiste, ki uporabljajo uredbo za tujino posredno velja davčna uredba. Ta za obračun dnevnic predpisuje tri vrste dnevnic: za službeno potovanje od 6-8 ur, za službeno potovanje nad 8-14 ur in za službeno potovanje nad 14 do 24 ur.**

Zap. 5 - Uredba: Povračilo stroškov prevoza na službenem potovanju se ne všteta v davčno osnovo do višine dejanskih stroškov za prevoz z javnimi prevoznimi sredstvi ali za najem osebnega avtomobila. Povračilo stroškov prevoza se ne všteta v davčno osnovo, če je dokumentirano s potnim nalogom, dokazili in z računi. Iz potnega naloga mora biti razvidna odobritev delodajalca za posamezno vrsto prevoza. Če delojemalec uporablja službeno vozilo, se za povračilo stroškov prevoza šteje tudi povračilo stroškov za takse, cestnine in parkirnine ter povračilo stroškov za gorivo. Če delojemalec uporablja službeno vozilo tudi v privatne namene, podjetje pa mu ne zagotavlja goriva za opravljene poti v privatne namene, je treba dejanske stroške goriva sorazmerno razmejiti. Razmejitev stroškov goriva med stroški za službene in stroški za privatne vožnje mora biti pregledna in dokumentirana z verodostojnimi dokazili.

Zap. 6: Uredba o povračilu stroškov za službena potovanja v tujino, 15. člen: »Če je v nalogu za službeno potovanje določeno, da se uporabi za službeno potovanje v tujino lastno motorno vozilo, se povrne stroški v višini 18 odstotkov cene litra neosvinčenega motornega bencina 95 oktanov za prevozeni kilometer.«

Zap. 8 - KPOP (terenski dodatek): Delavci so upravičeni do terenskega dodatka, če delajo na terenu zunaj sedeža delodajalca ali poslovne enote in zunaj kraja stalnega ali začasnega bivališča delavca ter če sta na terenu organizirana prehrana in prenočišče. Šteje se, da je delavec, če dela in biva na terenu od 12 ur do 24 ur, upravičen do treh obrokov prehrane. V primeru, ko delodajalec delavcu ne zagotovi treh obrokov prehrane, mu pripada povračilo stroškov za delo na terenu v višini znižane dnevnic, in sicer : če je zagotovljen en obrok prehrane v višini 60 % dnevnic, če sta zagotovljena dva obroka prehrane, pa v višini 30 % dnevnic.

Zap. 11 - KPOP: Jubilejne nagrade presegajo najvišje neobdavčene zneske iz Uredbe. Povračila stroškov v zvezi z delom in drugimi osebnimi prejemki se izplačujejo v višini, kot jih določa ta kolektivna pogodba in največ v zneskih, ki se ne všteta v davčno osnovo dohodka iz delovnega razmerja in osnovo za prispevke za socialno varnost.

Zap. 12 - KPOP: Odpravnina ob upokojitvi se izplača v višini, določeni v 132. členu Zakona o delovnih razmerjih.

Za zasebnika

Fizični osebi, ki opravlja dejavnost, se na podlagi 57. člena Zakona o dohodnini (Zdoh-2) priznajo kot odhodek stroški, ki se nanašajo izključno na zavezanca, do višine, določene z Uredbo o davčni obravnavi povračil stroškov in drugih dohodkov iz delovnega razmerja, in sicer stroški v zvezi s službenimi potovanji, stroški prehrane med delom, stroški prevoza na delo in z dela, stroški dela na terenu.

GENE BENCINA IN KILOMETRINA ZA SLUŽBENA POTOVANJA V TUJINO (za avgust in september 2013)

Datum	6.8.13	20.8.13	3.9.13	17.9.13
Bencin 95 oktanov v EUR/l (www.petrol.si)	1,514	1,496	1,523	1,487
Kilometrina - 18 % od cene bencina v EUR, od 7. 7. 2012 – Uradni list, št. 51/2012	0,2725	0,2693	0,2741	0,2677